

RIIHIMÄEN SEUDUN
TERVEYSKESKUKSEN KY

Valvontasuunnitelma
eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta
sekä
eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä
2015–2019

PÄIVITYS 2017

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Toimintaympäristö.....	4
3 Suunnitelman kuvaus.....	4
4 Voimavarat.....	5
4.1 Henkilöstön resurssitarpeen kartoitus	5
4.2 Henkilöresurssit, vastualueet ja työnjako	5
4.3 Henkilökunnan pätevyyden ja osaamisen varmistaminen	5
5 Tietojärjestelmät	6
6 Yhteistyö ja viestintä	7
7 Maksut	7
8 Valvonnan toimeenpano	8
8.1 Hankkeet ja valvonnan painopisteet.....	8
8.2 Eläinten terveyden valvonta	8
8.2.1 Eläintautivalmius	8
8.2.2 Eläintautiepäilyt ja – tapaukset	8
8.2.3 Zoonoosien valvonta.....	9
8.2.4 Terveysvalvontaohjelmat	9
8.2.5 Vesiviljelylaitosten terveystarkastus.....	9
8.2.6 Muu tautiseuranta	10
8.2.7 Eläinten keinollinen lisääntyminen.....	10
8.2.8 Eläimistä saatavat sivutuotteet	11
8.2.9 Tuonti ja eläinlääkinnällinen rajatarkastus	11
8.2.10 Elävien eläinten ja eläimistä saatavien muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden sisämarkkinakauppa ja vienti	11
8.3 Eläinten hyvinvoinnin valvonta	12
8.3.1 Epäilyyn perustuva eläinsuojelutarkastus	12
8.3.2 Luvan- ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan ilman epäilyä kohdistuva tarkastus.....	13
8.4 Tukivalvonta	13
9 Eläinlääkäripalvelujen toimeenpano	14
9.1 Peruseläinlääkäripalvelu	14
9.2 Tuotantoeläinten terveydenhuolto	14
9.3 Kiireellinen eläinlääkäriapu.....	14

9.4 Saatavuus- ja laatutavoitteet	14
9.4.1 Ajanvaraus.....	14
9.4.2 Saatavuus.....	14
9.5 Toimitilat.....	15
9.6 Välineresurssit.....	15
9.7 Ostopalvelut	16
9.8 Perustason ylittävät palvelut.....	16
9.9 Laboratoriopalvelut.....	16
10 Ohjaus	16
11 Laatu.....	17
12 Seuranta ja raportointi.....	17
12.1 Annettujen määräysten ja kieltojen noudattamisen valvonta	17
12.2 Viranomaisen pyytämät raportit ja tilastot.....	17
12.3 Palvelujen käytön tilastointi	17

1 Johdanto

Eläinlääkintähuoltolain 765/16.10.2009 10 § säädetään, että kunnan on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä laissa tarkoitettu eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää tiedot eläinlääkäripalvelun tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä.

Kunnan suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen ohjelma ja alueellinen suunnitelma ja se on arvioitava ja tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein.

2 Toimintaympäristö

Riihimäen seudun terveystakeskuksen kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Hausjärven kunta, Lopen kunta ja Riihimäen kaupunki sekä 1.7.2013 alkaen Janakkalan kunta ympäristöterveydenhuollon osalta. Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävä on jäsenkuntien kansanterveystyön, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon järjestäminen ja kehittäminen. Ympäristöterveydenhuolto on yksi kuntayhtymän neljästä tulosalueesta. Ympäristöterveydenhuollon tulosalueeseen kuuluvat terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tulosyksiköt. Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymähallitus.

Ympäristöterveydenhuollon toiminta-alueen väestömäärä 31.12.2015 oli noin 63 100. Jäsenkunnittain asukkaita oli: Hausjärvi 8 730, Loppi 8 180 ja Riihimäki 29 300 sekä Janakkalassa 16 900. Riihimäellä pääosa väestöstä (n. 97 %) asuu taajama-alueella. Lopella on kolme taajamaa (Loppi kk, Launonen ja Läyliäinen). Lopella on lisäksi n. 3 300 loma-asuntoa. Hausjärvellä on neljä taajamaa (Oitti, Ryttylä, Hikiä ja Monni) ja Janakkalassa taajamia on kaksi (Turenki ja Tervakoski). Kaikissa maaseutukunnissa asuu taajamissa noin 2/3 väestöstä.

Alueella toimii useita yksityisiä ammatinharjoittajia sekä yksi pieneläinklinikka Riihimäellä ja yksi Janakkalassa. Virka-aikoina kunnallisten eläinlääkäripalvelujen tarpeen pääpaino on lemmikkieläinten hoidossa, sillä yksityiset ammatinharjoittajat hoitavat suurimman osan alueen nauta- ja hevospraktiikasta. Alueella lypsykarjatilojen määrä on vähentynyt nopeasti 2000-luvulla. Yhteistoiminta-alueella vuoden 2015 lopulla oli lypsykarjaa yhteensä 51 tilalla (Loppi 21, Riihimäki 5, Hausjärvi 11 ja Janakkala 14). Vuonna 2014 tilojen määrä oli 54.

3 Suunnitelman kuvaus

Tässä suunnitelmassa kuvataan kunnaneläinlääkärille määrättyjen eläinlääkäripalveluiden sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestäminen Riihimäen seudun terveystakeskuksen kuntayhtymän alueella. Suunnitelma sisältää tiedot eläinlääkäripalveluiden tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä kuvauksen valvontakohteista, tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä. Lisäksi suunnitelma sisältää kuvauksen valvonnan toteutumisen seurannasta ja raportoinnista.

4 Voimavarat

4.1 Henkilöstön resurssitarpeen kartoitus

Kuntayhtymän eläinlääkäripalveluiden ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontatarve ja resurssitarve on esitetty lomakkeessa ”Resurssitarpeen kartoitus”. Siihen ei ole tehty päivitystä vuoden 2017 osalta.

4.2 Henkilöresurssit, vastualueet ja työnjako

Eläinlääkintähuollon yksikössä työskentelee Riihimäellä yksi kokoaikainen praktikkoeläinlääkäri (Riihimäen III kaupungineläinlääkäri), valvontaeläinlääkäri, eläintenhoitaja(0,8htv) ja toimistohenkilö (0,2 htv). Janakkalassa toimii praktikkoeläinlääkäri, jonka työaika on tällä hetkellä 0,8 htv. Praktikkoeläinlääkäreiden vuosilomien ja muiden pidempien poissaolojen varalle on käytössä sijaismäärärahaa noin kahden kuukauden ajalle. Lyhyet poissaolot ja päivystysvapaat hoidetaan vastavuoroisesti eläinlääkäreiden kesken.

Praktikkoeläinlääkäriin vastaanottotilojen päivittäisestä siivouksesta vastaa eläintenhoitaja ja toimistotilojen siivouksesta kuntayhtymän siivoustoimi. Janakkalan toimipisteen siivouksesta vastaa tilojen vuokranantaja. Eläinlääkintähuollolla on käytettävissä huollon ja ATK-yksikön tukipalvelut.

Eläinlääkintähuollon yksikön esimiehenä on terveysvalvonnan johtaja (I kaupungineläinlääkäri). Hänen hallinnollisena sijaisenaan toimii j hygieenikkoeläinlääkäri.

Valvontaeläinlääkäri on toistaiseksi hoitanut maidontuotantotilojen tarkastukset. V. 2017 alussa ne siirretään hygieenikkoeläinlääkäriin vastuulle. Traces-tarkastuksia tekee jatkossa pääasiassa valvontaeläinlääkäri, tarvittaessa praktikot ja hygieenikko.

Praktikkoeläinlääkäri vastaa praktiikan ohella tilojen terveydenhuoltokäynneistä sekä ante mortem – tarkastuksista.

Virka-ajan ulkopuolinen eläinlääkäripäivystys on järjestetty yhdessä Hämeenlinnan kaupungin ja Hyvinkään kaupungin kanssa. Sopimus mahdollistaa myös virka-aikana kiireellisen eläinlääkäriavun antamisen sopimusalueella. Sopimusalueeseen kuuluvat Loppi, Riihimäki, Hausjärvi, Hattula, Hyvinkää, Janakkala ja Hämeenlinna.

4.3 Henkilökunnan pätevyyden ja osaamisen varmistaminen

Kuntayhtymän johtosäännössä on kuvattu henkilöstön kelpoisuusvaatimukset. Henkilöstöä rekrytoitaessa kuvataan hakuilmoituksessa kelpoisuusvaatimusten lisäksi kyseiseen virkaan/toimeen kuuluvien tehtävien pätevän hoidon edellyttämät muut vaatimukset. Hakemusten perusteella valitaan haastatteluun hakijamäärästä riippuen 1-5 hakijaa. Henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttyminen varmistetaan alkuperäisistä todistuksista haastattelujen yhteydessä tai Eviran ylläpitämästä rekisteristä.

Ammattitaitoa ylläpidetään mahdollistamalla henkilöstön osallistuminen oman alan maksuttomiin koulutuksiin, kuten Eviran ja Valviran sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston järjestämille koulutus- tai neuvottelupäiville. Lisäksi henkilöstöllä on koulutusmäärärahojen puitteissa mahdollisuus osallistua mm Suomen Eläinlääkäriliiton, Fennovet Oy:n, eläinlää-

käreiden erikoisyhdistysten ja Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan järjestämiin koulutuksiin. Työnantajan maksaman koulutuksen lisäksi voi itse maksettuaan koulutukseen saada palkallista vapaata. Koulutuksen on liityttävä työtehtäviin.

Koulutustarpeet kartoitetaan vuosittain pidettävien kehityskeskustelujen yhteydessä. Tulosalueelle laaditaan vuosittainen koulutussuunnitelma, joka perustuu henkilökohtaisiin koulutustarpeisiin. Lisäksi järjestetään koko tulosalueelle yhteistä sisäistä koulutusta ajankohtaisista aiheista. Valvontasuunnitelmien toteutumisen seurannassa arvioidaan myös koulutussuunnitelmien toteutuminen.

5 Tietojärjestelmät

Eläinlääkintähuollon käytössä olevien erilaisten tietojärjestelmien avulla saadaan hyödyllistä tietoa eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan tueksi.

Pääsynhallinnan avulla haetaan käyttöoikeuksia maa- ja metsätalousministeriön hallinnon alan viranomaistietojärjestelmiin. Terveysvalvonnan johtaja myöntää pääsyn järjestelmään eläinlääkintähuollon osalta.

Eviranet on viran toimialan viranomaisille tarkoitettu extranet-palvelu, jossa on myös eläinlääkintähuollon aihepiiriin kuuluvaa tietoa. Kaikilla eläinlääkäreillä on pääsy Eviranetiin.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä on siipikarjan, nautojen, sikojen, lampaiden, vuohien ja eräiden muiden eläintenpitäjien rekisteröintitiedot. rekisteriä käytetään hyödyksi eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonnassa. Valvontaeläinlääkärillä on pääsy tähän rekisteriin.

Kartturi - sovelluksella hallinnoidaan helposti leviävien tautien vastustustoimenpiteitä. Sillä voidaan myös tehdä raportteja ja listoja alueen eläintenpitopaikoista. Kartturin käyttöoikeudet ovat valvontaeläinlääkärillä ja terveysterveystoiminnan johtajalla.

Traces (Trade Control and Expert System) on EU-komission ylläpitämä, internetissä toimiva kansainvälinen järjestelmä, jonka tarkoituksena on elävien eläinten ja eläimistä saatavien tuotteiden jäljitettävyyden ja valvonnan varmistaminen EU:n jäsenvaltioiden välisissä siirroissa sekä tuonnissa EU:n ulkopuolisista maista. Järjestelmää käyttävät sekä viranomaiset (mm. kunnaneläinlääkärit) että toimijat.

Naseva eli nautatilojen terveydenhuollon seurantajärjestelmä ja **Sikava** eli sikaloiden terveydenhuollon seurantajärjestelmä ovat Eläinten terveys ry:n omistamat ja ylläpitämät sellainpohjaiset sovellukset, joita praktikkoeläinlääkärit käyttävät terveydenhuoltotyössä.

Em. rekistereitä ja järjestelmiä pyritään käyttämään työssä tarpeen mukaan. Käyttökoulutukseen osallistutaan tarvittaessa.

Eläinlääkäriohjelmistona on **TeraKuun KliniQ**, hankittu 2013. Ohjelmassa on mm. asiakasrekisteri potilastietoineen, lääke- ja tarvikehinnasto ja potilaslaskutus. Ohjelmaan voidaan luoda käyttäjätunnus myös sijaisina toimiville eläinlääkäreille.

Maidontuotantotilojen, eläinten hyvinvoinnin valvonnan ilmoituksenvaraisten ym. säännöllistä valvontaa edellyttävien kohteiden luettelot sekä tarkastuspöytäkirjat säilytetään eläinlääkäreiden ja toimistohenkilön käytettävissä olevissa atk-tiedostoissa. Tarkastuspöytäkirjojen allekirjoitetut kappaleet ovat myös paperiarkistossa.

6 Yhteistyö ja viestintä

Eläinlääkärit osallistuvat aluehallintoviraston järjestämiin koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi pidetään yhteyttä aluehallintovirastoon tarvittaessa sähköpostilla ja puhelimella. Jokaisella viranhaltijalla on käytössään ajantasaiset vastuhenkilöiden yhteystiedot.

Koska eläinlääkintähuolto on osa terveyskeskuskuntayhtymää, yhteydenpito paikalliseen terveysviranomaiseen on sujuvaa. Terveysviranomaisiin tapahtuvia yhteydenpitomuotoja ovat johtoryhmän sekä ruokamyrkytys- ja hygieniatyöryhmien kokoukset. Terveysvalvonnan johtaja on jäsenenä näissä työryhmissä. Johtoryhmä ja hygieniatyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti ja ruokamyrkytystyöryhmä tarvittaessa.

Ympäristöterveysosaston viestinnästä vastaa terveysvalvonnan johtaja. Osastolle laadittu viestintäsuunnitelma on päivitetty vuonna 2013. Suunnitelmassa kuvataan viestinnän periaatteet, tavoitteet ja tehtävät, tärkeimmät yhteistyö- ja kohderyhmät sekä seuranta ja kehittäminen. Osastolla ylläpidetään tiedotusvälineiden sähköpostiosoite-, puhelin- ja faksinumerotietoja. Normaalia omasta toiminnasta ja palveluista annetaan informaatiota internetsivujen, lehti-ilmoitusten, haastattelujen ja palveluesitteiden kautta. Uusista oleellisista muutoksista, esim. alueen eläintautitilanteesta, omassa toiminnassa tai lainsäädännössä, tiedotetaan aktiivisesti lehdistötiedotteiden, kohdennettujen tiedotejakeluiden tai kotisivujen ajankohtaista -osion välityksellä. Välitöntä tiedottamista edellyttävissä tapauksissa, esim. epäiltäessä helposti leviävää tai vaarallista eläintautia, tiedottaminen hoidetaan yhteistyössä aluehallintoviraston eläinlääkäreiden kanssa.

Erityistilanteissa noudatetaan kuntayhtymän valmiussuunnitelmaa.

7 Maksut

Eläinlääkintähuollossa kuntayhtymä perii klinikkamaksua muiden kotieläinten kuin hyötyeläinten omistajilta tai haltijoilta. Päivitetty taksa on otettu käyttöön 1.6.2016. Suurin muutos aiempaan oli klinikkamaksun perimisen aloittaminen myös Janakkalan vastaanotolla. Klinikkamaksun suuruus riippuu suoritettujen toimenpiteiden vaativuudesta (0-35 euroa+alv). Päivystysaikana ja ulkopaikkakuntalaisten osalta maksun suuruus on aina 35 euroa+alv.

Päivystysaikaan on alueella käytössä lisämaksullinen palvelunumero. Palvelu on otettu käyttöön 1.9.2011. Päivystyspuheluiden hinnat ovat päivystysaikoina kello 08–22 välillä 1,51 €/min ja kello 22–08 välillä 3,00 €/min. Arkipäivisin ma–pe kello 8–16 puhelut ovat maksuttomia. Maksullisen päivystysnumeron käyttöönotosta ja puheluiden hinnoista on päätetty yhtymähallituksessa (Yh 17.2.2010 § 30).

8 Valvonnan toimeenpano

Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymän järjestämä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta toteuttaa eläintautilainsäädännössä ja eläinsuojelulainsäädännössä sekä helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa paikalliselle viranomaisvalvonnalle asetettuja velvoitteita.

Valvonnan suuntaamisessa pyritään riskiperusteisuuteen ja valvontaa toteutetaan suunniteltuna sekä epäilyyn perustuvana.

8.1 Hankkeet ja valvonnan painopisteet

Valvonnassa huomioidaan kohdennettujen tarkastusten ja toimintatapojen päivitysten kautta yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman painopistealueet vuosille 2015–2019. Osallistutaan aktiivisesti aluehallintoviranomaisen ja keskusviranomaisen järjestämiin koulutuksiin.

8.2 Eläinten terveyden valvonta

8.2.1 Eläintautivalmius

Valvontaeläinlääkäri huolehtii oman alueensa eläinten terveyden valvonnasta ja on valmis tarvittaessa läänineläinlääkäriin tai Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran määräyksestä toimimaan myös oman valvonta- alueensa ulkopuolella taudin vastustamistyössä. Valvontaeläinlääkäri on myös nimetty valmiuseläinlääkäriksi, joka saa vuosittain lisäkoulutusta aluehallintovirastolta helposti leviävien eläintautien vastustustyöhön. Taudinpurkaustilanteissa voivat praktikkoeläinlääkärit toimia tarvittaessa valvontaeläinlääkäriin sijaisena tai taudinpurkauksen laajuudesta riippuen huolehtia muun eläinlääkintähuollon toiminnan varmistamisesta.

Valvontaeläinlääkäri huolehtii Aluehallintoviraston laatiman valmiussuunnitelman päivityksestä kuntayhtymän tietohallintojärjestelmään. Kunnan toimivaltaiset viranomaiset tutustuvat suunnitelman sisältöön niin, että äkillisissä taudinpurkaustilanteissa ovat viiveettä kykeneviä toteuttamaan suunnitelmaa.

8.2.2 Eläintautiepäilyt ja – tapaukset

Epäillessään helposti leviävää tai vaarallista eläintautia on jokaisen eläinlääkäriin ilmoitettava asiasta välittömästi valvontaeläinlääkärille tai asianomaiselle läänineläinlääkärille tai päivystävälle läänineläinlääkärille. Mikäli hän ei tavoita edellä mainittuja on hänen tehtävä ilmoitus Eviran eläinten terveys- ja hyvinvointiyksikön eläinlääkärille.

Saatuana tiedon tautiepäilystä tai epäillessään helposti leviävää tai vaarallista eläintautia on valvontaeläinlääkäriin ilmoitettava asiasta välittömästi asianomaiselle tai päivystävälle läänineläinlääkärille tai mikäli läänineläinlääkäriä ei tavoiteta, ilmoitus on tehtävä Eviran eläinten terveys- ja hyvinvointiyksikön eläinlääkärille.

Muista taudeista, jotka on lueteltu vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (1346/1995) liitteissä 3-5, on ilmoitettava vastaavalla tavalla viimeistään seuraavana arkipäivänä.

Valvontaeläinlääkäri antaa eläintautitilanteesta selvityksen läänineläinlääkärille ja huolehtii näytteenotosta. Läänineläinlääkäri antaa tarvittaessa tilalle rajoittavat määräykset. Toimija on velvollinen huolehtimaan saneeraussuunnitelman laatimisesta, jonka valvontaeläinlääkäri hyväksyy. Valvontaeläinlääkärin on myös valvottava saneeraussuunnitelman toteutusta. Perustellusta syystä läänineläinlääkäri voi lopulta perua rajoittavat määräykset.

Kuukausittain lähetetään ilmoitus kuntayhtymän alueella todetuista eläintaudeista Etelä-Suomen Aluehallintovirastoon.

8.2.3 Zoonoosien valvonta

Osa eläintaudeista voi tarttua myös ihmiseen aiheuttaen ihmisen sairastumisen, esimerkiksi salmonellatartunnat ja eräät influenssat kuten lintuinfluenssa. Valvontaeläinlääkärin epäillessä tällaista zoonoottista tartuntaa on hänen oltava yhteistyössä läänineläinlääkärin lisäksi terveydenhuollon (tartuntataudeista vastaavan tai johtavan lääkärin) kanssa. Valvontaeläinlääkärin on myös tehtävä tarvittavat ilmoitukset kunnan terveystoimikunnille ja muille eri tauteja koskevissa säädöksissä edellytetyille tahoille kuten esim. meijereille ja teurastamoille.

8.2.4 Terveysvalvontaohjelmat

Pitopaikat voivat halutessaan liittyä vapaaehtoiseen terveystarkkailuun lampaiden ja vuohien maedi-visnan sekä scrapien varalta.

Nautojen kotiteurastusilmoitusten seurannasta ja kotiteurastukseen liittyvästä BSE-valvonnasta vastaa valvontaeläinlääkäri. Suomessa syntyneistä, itsestään kuolleista nautoista ei enää tarvitse ottaa BSE -näytteitä

Kana-, broileri- ja kalkkunaparvia, uudistuseläimiä tuottavia sikaloita, keinosiemennyssoneja tai raakamaitoa tilalta suoraan kuluttajille luovuttavia nautojen pitopaikkoja sekä siipikarjan vientilaitoksia koskee pakollinen salmonellavalvonta. Valvontaeläinlääkäri ja hygieenikkoeläinlääkäri valvovat siipikarjan salmonellavalvontaohjelman noudattamista toimialueensa pitopaikoissa. Valvontakäynneillään heidän on huolehdittava virallisesta näytteenotosta, tarkastettava pitopaikassa kerätyt tiedot tuotannosta, lintujen terveydentilasta, näytteenotoista, laboratoriotutkimusten tuloksista sekä pitopaikan tuotantohygieeniset olosuhteet. Käynnin yhteydessä tarkastetaan myös pakkaamotoiminta elintarvikelain mukaisesti. Lisäksi valvojan on annettava tarvittavassa määrin neuvontaa salmonellavalvonnan käytännön toteutuksesta.

Valvontakäynnistään eläinlääkärin on laadittava tarkastuskertomus, josta annetaan jäljennös pitopaikan haltijalle ja läänineläinlääkärille.

8.2.5 Vesiviljelylaitosten terveystarkkailu

Kalanviljelylaitoksia valvotaan Eviran vuosittaisten VHS-ohjelmien, lisävakuusohjelmien ja riskiperusteisen valvontaohjelman perusteella. Tarkastuksia ja näytteenottoja tehdään vastustettavien kalatautien esiintymisen selvittämiseksi ja niiden leviämisen ehkäisemiseksi. Tarkastustiheys ja näytteenotto riippuvat kasvatettavasta kalalajista. Tarkastuksella käydään läpi laitoksen kalakirjanpito sekä laitosten itse laatima omavalvonnan kuvaus, mikä on ollut edellytyksenä Eviran myöntämälle terveyslualle. Tarkastuksessa käydään erityisesti läpi laitoksen toiminnassa tai sijainnissa olevat sellaiset seikat, joiden voidaan katsoa lisäävän laitoksen riskiä saada tai levittää tauteja. Tarkastuksessa käytetään Eviran loma-ketta - vesiviljelylaitoksen tarkastuskertomus.

Riihimäen seudun alueella ja Janakkalassa kalanviljelylaitokset voivat liittyä vapaaehtoiseen terveysvalvontaohjelmaan kalojen BKD:n osalta, johon yksittäiset laitokset voivat liittyä saadakseen itselleen BKD vapaan aseman kaupankäyntiä tai istutuksia varten.

Kuntayhtymän alueella kalanviljelylaitosten valvonnasta ja tarkastuksista vastaa valvontaeläinlääkäri. Alueen valvontakohteista on ajan tasalla oleva luettelo yhteystietoineen ympäristöterveysosaston toimistolla ja valvontaeläinlääkärillä. Alueella sijaitsevat kolme vesiviljelylaitosta ovat kaikki pieniriskisiä luonnonravintolammikoita, joiden tarkastustiheys on joka neljäs vuosi. Mikäli tarkastuskäynneillä tai muilla seurantatavoilla ilmenee tekijöitä, jotka lisäävät laitoksen riskiä saada tai levittää tauteja, huomioidaan se valvontatiheyksissä.

Tällä hetkellä alueella ei ole virkaeläinlääkärinä, joka olisi perehtynyt vesiviljelylaitosten valvontaan. Tämä huomioidaan täydennyskoulutus suunnitelmassa ja valvontaeläinlääkäri osallistuu vesiviljelylaitosten valvonnasta järjestettävään täydennyskoulutukseen.

8.2.6 Muu tautiseuranta

Valvontaeläinlääkäri vastaa tautiseurannan edellyttämästä näytteiden ottamisesta sekä mahdollisen tilalle tehtävän saneeraussuunnitelman hyväksymisestä ja valvonnasta. Toimenpiteistä tehdään tarvittavat selvitykset ja ilmoitukset aluehallintovirastoon. Läänineläinlääkäri huolehtii rajoittavien määräysten antamisesta ja peruuttamisesta.

8.2.7 Eläinten keinollinen lisääntyminen

Valvontaeläinlääkäri tulee huolehtia alueellaan hevosten alkionsiirtoon kuuluvien valvontatoimenpiteiden toteuttamisesta. Toistaiseksi alueella ei ole hevosten alkionsiirtoon liittyvää toimintaa.

Sonniasemien, sonninspermavarastojen ja alkionsiirtoryhmien valvonta kuuluu kuntayhtymän valvontaeläinlääkärille. Aluehallintoviraston hyväksymissä karanteeneissa käydään valvontakäynnillä vähintään kerran vuodessa. Valvontakäynneillä varmistetaan, että karanteenit täyttävät hyväksymisen edellytykset ja että niiden toiminnassa noudatetaan säädettyjä vaatimuksia. Valvontaeläinlääkäri tiedottaa tarkastuksen tuloksista viipymättä toimijaa, aluehallintovirastoa ja Elintarviketurvallisuusvirastoa.

8.2.8 Eläimistä saatavat sivutuotteet

Alueella on kuusi Eviran hyväksymää sivutuotteita käsittelevää laitosta, joita valvontaeläinlääkäri valvoo aluehallintoviraston tekemän tarkastussuunnitelman mukaisesti. Valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehdään riskiperusteisesti, vain jos tähän on selkeä tarve, ts. toiminnassa on havaittu riskejä tai epäkohtia. Tarkastuksessa havaitun puutteen korjaaminen on varmistettava uudella tarkastuskäynnillä tarvittaessa. Vuonna 2016 sivutuotevalvonta muuttuu maksulliseksi. Vuonna 2017 alueen sivutuotelaitoksiin ei kohdistu tarkastuksia.

Tiloille muista syistä tehtävien tarkastuskäyntien ja sairaskäyntien yhteydessä kiinnitetään huomiota sivutuotteiden hävitystapoihin. Tarkastuksia tehdään tiloille, joilla on aikaisempien tarkastusten tai eläinluetteloista saatujen tietojen perusteella viitteitä säädösten noudattamatta jättämisestä.

Haaskakäytöstä on tehtävä aloitusilmoitus valvontaeläinlääkärille ja jokaisesta vientikerasta käyttöilmoitus. Saaduista ilmoituksista valvontaeläinlääkäri pitää luetteloa. Lisäksi aloitusilmoituksen tekijää neuvotaan ottamaan yhteyttä paikalliseen ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Käyttöilmoitusten perusteella valvontaeläinlääkäri valvoo, että haaska-aines on säädösten mukaista ja käy tarvittaessa tarkastamassa haaskapaikat. Mikäli haaskaksi ilmoitetaan tai tarkastuksilla todetaan haaskana käytettävien kiellettyjä sivutuotteita, niiden käyttö kielletään ja käytöstä ilmoitetaan Aviin ja Eviraan ja toimitaan jatkotoimenpiteiden osalta heidän ohjeidensa mukaisesti.

Valvontaeläinlääkärillä on käytössä eläintenpitäjärekisterin osana toimiva haaskarekisteri.

8.2.9 Tuonti ja eläinlääkinnällinen rajatarkastus

Mikäli aluehallintovirasto ilmoittaa, että alueelle on saapunut tai saapuu eläimiä tai eläintuote-eriä, joissa on syytä epäillä eläintautiriskiä, valvontaeläinlääkäri tarkastaa tilanteen, ottaa tarvittavat näytteet ja raportoi aluehallintovirastoa asiasta. Tarvittaessa läänineläinlääkäri tekee hallinnollisen päätöksen eläinten/tuotteiden palauttamisesta tai lopettamisesta/hävittämisestä. Läänineläinlääkäri tekee myös vastaavan päätöksen, jos kaupungineläinlääkäri tai alueen yksityiset eläinlääkärit tapaavat vastaanotollaan laittomasti maahantuodun eläimen.

8.2.10 Elävien eläinten ja eläimistä saatavien muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden sisämarkkinakauppa ja vienti

Valvontaeläinlääkäri huolehtii alueellaan aluehallintoviraston pyynnöstä sisämarkkinakaupan tuontitarkastuksista. Läänineläinlääkäri tekee tarvittaessa hallinnollisen päätöksen eläinten/tuotteiden palauttamisesta tai lopettamisesta/hävittämisestä.

Kuntayhtymän hygieenikkoeläinlääkäri, praktikkoeläinlääkärit ja valvontaeläinlääkäri huolehtivat sisämarkkinakaupan vientitarkastuksista ja tekevät tarvittavat kirjaukset Traces -järjestelmään.

Eläinten vienti EU-maiden ulkopuolelle edellyttää useimmiten eläinten terveyttä koskevaa todistusta. Vientimaan viranomaiset määrittävät ne ehdot, millä vienti voi tapahtua. Pääsääntöisesti viejä selvittää vientiehdot, joiden pohjalta kunnaneläinlääkäri laatii eläinlääkintötodistuksen.

8.3 Eläinten hyvinvoinnin valvonta

Eläinsuojeluvalvonnalla tarkoitetaan eläinsuojelulain, eläinsuojeluasetuksen ja niiden nojalla annettujen säädösten ja päätösten perusteella tehtävää valvontaa. Eläinsuojeluvalvontaa ovat epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset sekä luvan- ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan ilman epäilyä kohdistuvat tarkastukset Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän alueella eläinsuojeluviranomaisia ovat yhtymän valvontaeläinlääkäri, terveystarkastajat ja alueen poliisit.

Kanta-Hämeen poliisilaitos on nimennyt viranomaisen, joka toimii yhteyshenkilönä poliisiin ja valvontaeläinlääkäriin välillä mm. vastaanottamalla valvontaeläinlääkäriin tutkintapyyntöjä eläinsuojelurikkomusepäilyissä. Valvontaeläinlääkäriellä on myös mahdollisuus siirtää vaikea tai pitkittynyt eläinsuojelutapaus aluehallintoviraston läänineläinlääkäriin vastuulle tai toimia yhteistyössä tämän kanssa.

8.3.1 Epäilyyn perustuva eläinsuojelutarkastus

Eläinten huonosta kohtelusta tai hoidosta huolestuneet kuntalaiset tekevät ilmoituksen valvontaeläinlääkärille, joka kirjaa ilmoituksen eläinsuojelukansioonsa kohtaan ilmoituksen vastaanotto. Jos valvontaeläinlääkäriellä on aihetta epäillä eläinsuojelulain vastaista menettelyä, hän suorittaa eläinsuojelutarkastuksen. Vähänkin haastavampia tarkastuksia on suositeltava tehdä yhdessä paikallisen poliisin tai terveystarkastajan kanssa. Tarkastuksesta laaditaan eläinsuojelutarkastuskertomus ja päätös. Yhtymässä on suositus käyttää tarkastuskertomuksen ja päätöksen tekoon sähköistä päätöspöytäkirjaa. Tarkastuksen kohteella on hallintolain mukainen oikeus tulla kuulluksi tarkastuksen aikana ja laatia kirjallinen selvitys ennen eläinsuojelutarkastuspäätöstä. Valvontaeläinlääkäriin havaitessa eläinsuojelulain vastaista menettelyä, hän tekee eläinsuojelulain 42 §:n mukaisen määräyksen korjata epäkohta määräajassa. Eläinsuojelutarkastuspäätöksestä eläinlääkäri toimittaa tarkastuskohteen allekirjoittaman kopion poliisille tiedoksi. Aluehallintovirastoon lähetetään myös oma kopio. Valvontaeläinlääkäri tekee uusintatarkastuksen kohteeseen määräajan umpeuduttua.

Uusintatarkastuksella varmistetaan, onko määräystä noudatettu. Eläinsuojelutarkastuspäätös uusintatarkastuksesta toimitetaan poliisille ja aluehallintovirastoon viipymättä. Valvontaeläinlääkäriin jätettyä tutkintapyyntöä, poliisi aloittaa tarvittaessa esitutinnan eläinsuojelurikkomuksista. Aluehallintoviraston eläinlääkäreillä on mahdollisuus tehdä havaituista eläinsuojelulain laiminlyönneistä maataloustukiin liittyviä täydentävien ehtojen tukileikkauksia. Valvontaeläinlääkäri säilyttää kopiot eläinsuojelutarkastuskertomuksista ja päätöksistä eläinsuojelukansiossaan toimipaikassaan sekä sähköiset päätöspöytäkirjat yhtymän suojatuissa tietokoneissa.

Eläinsuojelulain 44 §:n mukaisissa tapauksissa, kun eläimiin kohdistuu tarpeetonta kipua ja tuskaa siinä määrin, että valvontaeläinlääkäri on ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin heti, voi valvontaeläinlääkäri hankkia eläimille hoitoa, ruokaa, siirtää eläimet toiseen pito- paikkaan saamaan asiallista hoitoa tai jos em. toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia, lopet- taa tai teurastuttaa eläimet. Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymän alueella pieneläimet (koirat, kissat) voidaan sopimuksen mukaan siirtää eläinsuojeluyhdistyksen (Eläinten Auttajat ry) tiloihin. Nautojen ja hevosten kohdalla valvontaeläinlääkäri hankkii yhdessä poliisin kanssa tilalle hoitajan lomituspalvelun kautta ja rehua läheisiltä tiloilta. Mi- käli valvontaeläinlääkäri päätöksellä em. toimet eivät ole tarkoituksenmukaisia, hän lopet- taa eläimet välittömästi tarpeettoman kivun ja tuskan välttämiseksi.

8.3.2 Luvan- ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan ilman epäilyä kohdistuva tarkastus

Eläinsuojelutarkastuksia tehdään myös ilman epäilyä eläinsuojelulain rikkomisesta sellai- siin paikkoihin, joissa toiminta edellyttää eläinsuojelulaissa tarkoitettua luvan hakemista tai ilmoituksen tekemistä aluehallintovirastolle. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi sirkukset, eläintarhat, eläinkaupat, pieneläinhoitolat, suuret kennelit, sekä ravi- ja ratsutallit ja riista- eläintarhat. Ilman epäily tarkastuksia voidaan tehdä myös eläinkilpailuihin ja muihin vas- taaviin tilaisuuksiin. Valvontaeläinlääkäri hoitaa em. ilmoituksenvaraiseen toimintaan koh- distuvan säännöllisen tarkastuksen. Tavoitteena on tarkastaa luvan- ilmoituksenvarainen toiminta riskiperusteisesti 1-3 vuoden välein.

8.4 Tukivalvonta

Aluehallintoviranomaisen vastuulle kuuluvien täydentävien ehtojen valvonta perustuu osit- tain kunnaneläinlääkäreiden ja muiden kunnan elintarvikevalvontaviranomaisten tarkas- tuksissa tehtyihin havaintoihin. Mikäli kunnan viranomaisten tekemissä eläinsuojelutarkas- tuksissa tai alkutuotannon hygieniavalvonnan tarkastuksissa havaitaan täydentävien ehto- jen indikaattoreiden laiminlyöntejä, ilmoitetaan niistä välittömästi aluehallintoviranomaisel- le.

9 Eläinlääkäripalvelujen toimeenpano

9.1 Peruseläinlääkäripalvelu

Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymässä on vuoden 2016 alusta alkaen ollut kaksi kokoaikaista praktikkoeläinlääkärin virkaa. Vastaanotot ovat Riihimäellä ja Janakkalassa. Eläintenhoitaja työskentelee Riihimäen vastaanotolla, hänen työaikansa on 80 % eläinlääkärin avustustehtäviin ja 20 % eläinlääkintähuollon toimistotehtäviin. Riihimäellä pääosa praktiikasta on peruseläinlääkäripalveluiden antamista pieneläimille, Janakkalassa arviolta 15–20 % suoritteista on sairasmatkoja.

9.2 Tuotantoeläinten terveydenhuolto

Nautatilojen terveydenhuoltosopimukset on tehty alueella pääasiassa tehty yksityisten eläinlääkäreiden kanssa. Alueella on ainoastaan yksi sikatila ja se on tehnyt terveydenhuoltosopimuksen kunnaneläinlääkärin kanssa. Mikäli tulevaisuudessa terveydenhuoltopalveluiden ja isoeläinpalveluiden kysyntä kunnaneläinlääkäreiltä alueella kasvaa, on alueen eläinlääkäreiden kesken mielekästä sopia työnjaosta ja erikoistumisesta.

9.3 Kiireellinen eläinlääkäriapu

Kunnan on järjestettävä kiireellinen eläinlääkäriapu alueellaan vakituisesti tai tilapäisesti olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokauden aikoina. Virka-ajan ulkopuolinen eläinlääkäripäivystys on järjestetty yhdessä Hämeenlinnan ja Hyvinkään eläinlääkäreiden kanssa. Sopimusalueeseen kuuluvat Loppi, Riihimäki, Hausjärvi, Janakkala, Hyvinkää, Hattula ja Hämeenlinna. Kuntayhtymän päivystysvelvollisuus on 2/6. Koska alueen karjatilojen määrä on vähentynyt ja pieneläimiä hoidetaan entistä enemmän yksityisillä eläinlääkäriasemilla myös päivystysaikaan, on suoritteiden määrä niin pieni, että eriytetylle suur- ja pieneläinpäivystykselle ei ole toistaiseksi tarvetta.

9.4 Saatavuus- ja laatutavoitteet

9.4.1 Ajanvaraus

Eläinlääkäri on tavattavissa arkipäivisin klo 8-16. Kiinteää puhelinpalvelu- ja ajanvarausaika ei ole, mutta mikäli kiireellisen eläinlääkärinavun tarvitsijoita ei ole, niin eläinlääkäri hoitaa aamuisin klo 8-10 ajanvarausta ja puhelinneuvontaa. Eläinlääkärin ollessa estynyt vastaamaan puhelimeen esim. toimenpiteen vuoksi, eläintenhoitaja hoitaa puhelinpalvelua. Asiakkaalla on myös mahdollisuus jättää vastaajaan yhteydenottopyyntö.

9.4.2 Saatavuus

Virka-aikana hoitavat eläinlääkärit pääsääntöisesti itse kiireelliset potilaat. Järjestely perustuu priorisointiin ja ajanvarauksen joustavuuteen. Mikäli eläinlääkäri ei itse pysty hoitamaan kiireellistä hoitoa vaativaa potilasta, ohjataan se ensisijaisesti kuntayhtymän toiselle praktikolle. Äkillisten ruuhkatilanteiden varalta päivystyssopimuksessa on sovittu kiireellisen eläinlääkäriavun antaminen päivystyksen lisäksi myös virka-aikana koko päivystys-

alueella. Näin on varmistettu välitöntä hoitoa tarvitseville eläimille avun saanti tilanteissa, joissa alueen omat eläinlääkärit eivät pääse riittävän nopeasti paikalle.

Keskimäärin kuukaudessa käy vastaanotoilla virka-aikana 150–220 pieneläinpotilasta ja sairasmatkoja on 5–15. Päivystyksessä painopiste on isoeläinmatkoissa. Virka-aikana hoidetuista pieneläimistä noin 20 % on saman päivän aikana tehtävää akuuttipraktiikkaa ja 80 % ajanvarauksella hoidettavia tehtäviä, esim. rokotukset, terveystarkastukset, ei-kiireelliset leikkaukset ja hoidot. Ei-kiireellisten peruseläinlääkäripalveluihin kuuluvien toimenpiteiden viive yhteydenotosta käyntiin on yleensä alle viikko, leikkausten osalta viive on 1-3 viikkoa. Tilastojen perusteella ovat erityisesti vastaanoton potilaskäyntien määrät kasvaneet runsaasti viime vuosina. Kuntayhtymän alueella virka-aikana eläinlääkärin yhdensuuntaisen matkan pituus eläintenpitopaikkaan tai vastaavasti omistajan matkan pituus vastaanotolle on pääosin alle 50 km.

Päivystyseurannan perusteella päivystysalueella ei ole esiintynyt eläimelle haittaa aiheuttavia viiveitä palveluiden saatavuudessa. Palveluita on tarjolla kohtuullisella etäisyydellä, sillä päivystysmatkan pituus päivystyspisteestä eläintenpitopaikkaan tai eläinten omistajan matkan pituus pieneläinvastaanotolle on päivystysalueella lähes aina alle 100km. Lisäksi suurin osa alueen päivystysajan pieneläinpotilaista ohjautuu yksityisille klinikoille. Kuntayhtymän kunnat eivät subventoi sairaskäyntien ja terveydenhuollon käynneistä aiheutuvia matkakustannuksia.

9.5 Toimitilat

Riihimäen eläinlääkärin vastaanottotilat sijaitsevat Pohjoinen Rautatienkatu 334, Riihimäki. Ne on vuokrattu Eläinten Auttajat ry:ltä. Huoneiston pinta-ala on 57m² ja siinä ovat erilliset odotus-, vastaanotto-, leikkaus- sekä sosiaalilat. Kylmäsäilytystä edellyttäville lääkkeille on käytettävissä jääkaappi ja huumausaineiksi luokiteltaville lääkkeille lukittava kaappi. Kuntayhtymä huolehtii vanhentuneiden lääkkeiden ja käytettyjen neulojen hävittämisestä toimittamalla ne asianmukaisesti pakattuna Ekokem Oy:lle. Raadoille on varattu pakastin.

Päivystäjälle on varattu yöpymistila, joka sijaitsee Riihimäen pääterveysasemalla noin kolmen kilometrin etäisyydellä vastaanotolta. Huoneistossa on lämmin autotalli, pyykinpesukone sekä ruokailu- ja peseytymistilat. Tiloihin on hankittu uhkatilanteiden varalta henkilöturvajärjestelmä.

Janakkalassa eläinlääkärin vastaanotto- ja toimistotilat sijaitsevat osoitteessa Harvialantie 7 B 14200 Turenki. Tiloissa on erillinen odotus-, ja vastaanottotila, WC sekä varasto. Kiinteistön alakerrassa on suihku ja sauna ja toimistotilojen yhteydessä kahvihuone ruuanlaittomahdollisuuksineen.

Kylmäsäilytystä edellyttäville lääkkeille on käytettävissä jääkaappi ja huumausaineiksi luokiteltaville lääkkeille lukittava kaappi. Raadoille on varattu pakastin. Vanhentuneiden lääkkeet, käytetyt lääkepullot ja neulat toimitetaan Ekokem Oy:lle.

9.6 Välineresurssit

Molemmat vastaanottotilat on varustettu peruseläinlääkäripalvelun edellyttämin varustein. Riihimäen vastaanotolla eläinlääkärillä on käytössään mm. ultraäänilaite, mikroskooppi,

otoskooppi, happimaskit, eläinvaaka, hammaskiven poistolaitte(UÄ), V-mallinen leikkauspöytä, runsaasti leikkausinstrumentteja, elektrotomi, pöytäseentrifugi, mikrosirun lukulaite, kuonokopat, karvanleikkuri, kallistuva ja alas laskeutuva tutkimuspöytä ja satulatuoli. Isoeläimien hoitoa varten on eläinlääkärillä käytössään mm. astutusliinat, letkutusvälineet, leikkaussarja, kohturitulä, tainnutuspistooli, embryotomi. Työnantaja vastaa suojavaatehankinnoista. Kuntayhtymän välinehuollon palvelut ovat praktikkoeläinlääkärin käytettävissä.

Janakkalassa eläinlääkärillä on käytössään mm. ultraäänilaitte, teräspöytä, teräskourut kissoille ja koirille, isofluraanilla toimiva nukutuslaitteisto, satulatuoli, mikroskooppi, otoskooppi, eläinvaaka, hammaskiven poistolaitte(UÄ), runsaasti leikkaus- ja muita instrumentteja, pöytäseentrifugi, mikrosirun lukulaite, kuonokopat, karvanleikkuri ja viljelykaappi. Isoeläimien hoitoa varten on eläinlääkärillä käytössään mm. hammasraspiti, letkutusvälineet, leikkaussarja, kohturitulä, tainnutuspistooli ja embryotomi. Työnantaja vastaa myös suojavaatehankinnoista. Vuodelle 2016 on varattu määräraha molemmille vastaanotoille happigeneraattorin hankintaan.

9.7 Ostopalvelut

Kuntayhtymässä ei ole tehty yksityisten palveluiden tuottajien kanssa sopimuksia peruseläinlääkäripalvelun, erikoiseläinlääkäripalvelun tai kiireellisen eläinlääkäriavun tuottamisesta

9.8 Perustason ylittävät palvelut

Kunnan praktikkoeläinlääkäreiltä ei edellytetä erikoiseläinlääkäritason palveluita, sillä lähi-alueella on tarjolla riittävästi yksityisiä hevos- ja pieneläinklinikoita. Toistaiseksi klinikat ovat virka- ja päivystysaikaan tarvittaessa ottaneet kaikki heille ohjatut erikoiseläinlääkäritason hoitoa vaatineet potilaat, joita virkaeläinlääkärit eivät ole ehtineet tai ei ole ollut valmiuksia hoitaa.

9.9 Laboratoriopalvelut

Eläinten kliiniset näytteet lähetetään pääasiassa tutkittavaksi ulkopuolisiin laboratorioihin. Veri-, kudos- ja erite-, ym. näytteet lähetetään tapauksesta riippuen joko Eviraan tai varsinkin pieneläinten osalta yksityisiin laboratorioihin, esim. Movet, Vetlab, Patovet. Maitonäytteet lähetetään pääasiassa tiloilta suoraan maitoauton mukana meijerin laboratorioon. Eviraan lähetettävät kokonaiset raadot lähetetään Eviran ohjeiden mukaan joko postitse tai matkahuollon kautta. Omistaja voi myös viedä itse näytteet Eviraan. Tartuntavaarallisen materiaalin lähettämiseksi noudatetaan Eviran ohjeita. Näytteet ottanut eläinlääkäri huolehtii itse näytteiden lähettamisestä. Molemmilla vastaanotoilla on käytettävissä seentrifugi ja mikroskooppi, Janakkalassa myös lämpökaappi.

10 Ohjaus

Eläinlääkintähuoltoa koskeva suunnitelma hyväksytään osana ympäristöterveydenhuollon yhteistä valvontasuunnitelmaa ympäristöterveydenhuollosta vastaavassa monijäsenisessä toimielimessä, Riihimäen seudun terveyskeskuksen yhtymähallituksessa. Myös suunnitelman toteutumisen raportti ja korjaustoimenpiteet käsitellään yhtymähallituksessa ennen sen lähettämistä aluehallintoviranomaiselle.

11 Laatu

Eläinlääkintähuoltoa koskevat palautteet ohjataan terveysvalvonnan johtajalle. Asiakaspalautteista pidetään kirjaa, niitä on kerätty kuntayhtymän palautejärjestelmään noin kymmenen vuoden ajan. Annettujen palautteiden määrä on melko pieni, vuosittain noin 5 kpl. Palautteet käsitellään aina palautteen saajan ja esimiehen kesken. Lisäksi tulosityksikön palautteiden käsittely ja niiden perusteella esiin tulleet kehittämistarpeet ovat osana vuosittain pidettävää johdon katselmusta.

Jos asiakas antaa palautetta palvelusta tai hoidosta ja haluaa, että asiaa jatkokäsitellään, niin terveysvalvonnan johtaja pyytää palautteen antajaa ja palautetta saanutta eläinlääkärinä kirjaamaan oman näkemyksensä tapahtumasta. Tarvittaessa järjestetään tapaaminen, jossa mukana molemmat osapuolet sekä terveysvalvonnan johtaja. Mikäli näkemykset poikkeavat toisistaan eikä asiaa saada tapaamisessa sovittua, niin asiakkaalle kerrotaan jatkotoimenpidemahdollisuudet: kantelu läänineläinlääkärille, valitus kuluttajariitalautakunnalle tai lausuntopyyntö Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnalta.

Mikäli kyseessä on hoitovirhe, josta aiheutuu vahingonkorvausvastuu työnantajalle, niin korvauksista ja arviolautakunnan lausunnosta perittävästä maksusta vastaa työnantaja. Näiden varalta ei kuntayhtymällä ole vastuuvakuutusta.

Toimintaa ja palveluita kehitetään saatujen palautteiden, valitusten ja asiakastyytyväisyyskyselyiden perusteella.

12 Seuranta ja raportointi

12.1 Annettujen määräysten ja kieltojen noudattamisen valvonta

Annettujen kieltojen ja määräysten noudattaminen varmistetaan määräaikojen umpeuduttua tehdyillä seurantatarkastuksilla. Tehdyistä seurantatarkastuksista laaditaan tarkastuspöytäkirja.

12.2 Viranomaisen pyytämät raportit ja tilastot

Raporttien ja tilastojen lähettämisessä noudatetaan annettuja määräaikoja. Käyntiin liittyvistä tarkastuspöytäkirjoista ja raporteista sekä suoritteiden tilastoinneista ja niiden lähettämisestä asianomaisille viranomaisille vastaa suoritteiden tehnyt kunnan-/valvontaeläinlääkäri. Korvausten hakeminen aluehallintoviranomaiselta on terveysvalvonnan johtajan vastuulla.

12.3 Palvelujen käytön tilastointi

Kuntayhtymässä on useita vuosia tilastoitu kunnan järjestämien eläinlääkäripalveluiden käyttöä. Tilastot laaditaan kuukausittain kunta- (Hj, Lo, Rmk, Janakkala, Hyvinkää, Hämeenlinna, Hattula ja muut) ja eläinlääkärikohtaisesti. Niistä ilmenevät sairasmatojen ja vastaanottokäyntien määrät virka- ja päivystysaikoina. Myös hoidettujen pieneläinten määrä merkitään. Vastaavasti kirjataan virantoimituksiin liittyvät tarkastukset ja näytteenotot. Kuukausitilastojen pohjalta laaditaan vuosiyhteenveto.